

NORGES DØVEFORBUND

KONG HAAKON VIII ER NORGES DØVEFORBUNDS HØYE BESKYTTER

Norges Døveforbund
Grensen 9
0159 Oslo

09.10.2026

Norges Døveforbunds innspill til Arbeids og inkluderingsdepartementets statsbudsjett for 2027

Norges Døveforbund (NDF) takker for muligheten til å komme med innspill til Arbeids- og inkluderingsdepartementets statsbudsjett for 2027.

NDF er en språk- og interesseorganisasjon for døve, hørselshemmede, tegnspråklige og deres pårørende. Vi arbeider for universell tilgjengelighet, likeverd og retten til å bruke norsk tegnspråk i alle deler av samfunnet.

Vi ønsker å gi innspill til følgende kapitler og poster i Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett for 2027:

- Kap. 2661 post 73 – Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning, Kap. 2661 post 76 – Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester, Kap. 605 post 01 – Arbeids- og velferdsetaten, driftsutgifter**
 - Kap. 671 post 72 – Kvalifiseringsordninger for tolker**
 - Kap. 2650 post 72 – Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv.**
1. **Kap. 2661 post 73 – Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning** foreslås bevilget med 173 mill. kroner, mens **kap. 2661 post 76 – Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester** foreslås bevilget med 530 mill. kroner. **Kap. 605 post 01 – Arbeids- og velferdsetaten, driftsutgifter** foreslås bevilget med 16 000,916 mill. kroner og finansierer blant annet NAVs drift og fast ansatte tolker.
- NDF savner en særskilt styrking av tolketjenestens beredskap. I en tid hvor befolkningen oppfordres til å være forberedt på kriser og uønskede hendelser, har døve og hørselshemmede fortsatt ikke en likeverdig mulighet til å kontakte nødetatene direkte på tegnspråk. Det arbeides med utvikling av NødChat, hvor døve og hørselshemmede skal kunne kontakte tjenesten og kobles til tegnspråktolk, men prosjektet møter utfordringer med tilgang på tolker. En nødtjeneste er avhengig av at kvalifiserte tolker faktisk er tilgjengelige når krisen oppstår. NDF ber derfor om at det bevilges 5 mill. kroner i øremerkede midler til å sikre tolkeressurser i utviklingen og driften av en tegnspråklig nødtjeneste. Dette spørsmålet vil NDF også løfte overfor justiskomiteen.
2. **Kap. 671 post 72 – Kvalifiseringsordninger for tolker** foreslås bevilget med 25,027 mill. kroner og finansierer blant annet utdanning, kvalifisering og

NORGES DØVEFORBUND

KONG HAAKON VIII ER NORGES DØVEFORBUNDS HØYE BESKYTTER

autorisasjonsprøver for tolker, inkludert statsautorisasjonsprøven i tegnspråktolking.

NDF etterlyser fortsatt en kvalifiseringsordning for personer som behersker norsk tegnspråk og et annet lands tegnspråk, eksempelvis ukrainsk tegnspråk, og som kan fungere som mellomtolker. NDF ba også i fjor om 1 mill. kroner til utvikling av en tospråkstest for slike språkpar, uten at en slik ordning er etablert. Behovet blir særlig aktuelt fra 1. januar 2027, når den generelle dispensasjonen fra tolkelovens krav om bruk av kvalifisert tolk utløper. NDF ber derfor om 1 mill. kroner over kap. 671 post 72 til utvikling og utprøving av en kvalifiseringsordning for tolking mellom norsk tegnspråk og andre lands tegnspråk.

3. **Kap. 2650 post 72 – Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv.** foreslås bevilget med **4,75 mrd. kroner i 2027**. Posten dekker blant annet opplæringspenger etter folketrygdloven § 9-14.

Norges Døveforbund (NDF) mener foreldre til døve og hørselshemmede barn må sikres reell og likeverdig mulighet til å delta i Statpeds tegnspråkopplæring. I dag kan foresatte som deltar på «Se mitt språk» ha rett til opplæringspenger, men Statped dekker ikke selve reisen til kurset. Reiseutgifter må avklares med bostedskommunen, og NDF erfarer at praksisen varierer betydelig mellom kommunene. Utfordringen gjelder også foresatte som må følge barn til Statpeds deltidsopplæring. Disse oppholdene kan innebære både reiseutgifter og tapt arbeidsinntekt, samtidig som familier opplever ulik praksis både i kommunene og ved behandling av opplæringspenger. Resultatet kan bli at familiens økonomi og bosted får betydning for barnets mulighet til å delta i et tegnspråklig opplæringsmiljø. Tegnspråkutvalget foreslo i NOU 2023:20 å utvide folketrygdloven § 9-14 slik at opplæringspengene også dekker reiseutgifter for foreldre og familiemedlemmer som deltar på «Se mitt språk», og å gi rett til opplæringspenger når det er nødvendig at en foresatt følger et barn til opplæring i norsk tegnspråk i et tegnspråklig miljø.

NDF ber derfor om at det etableres en statlig og enhetlig ordning som sikrer dekning av nødvendige reiseutgifter og tapt arbeidsinntekt for foresatte ved «Se mitt språk» og Statpeds deltidsopplæring. Kap. 2650 post 72 må styrkes dersom dette er nødvendig for å finansiere en slik ordning. Saken berører også organiseringen og finansieringen av Statpeds tegnspråkopplæring. NDF vil derfor også ta opp behovet for enhetlige nasjonale retningslinjer og statlig finansiering med Kunnskapsdepartementet.

Petter Noddeland

Generalsekretær

Elisabeth Frantzen Holte

Interessepolitisk rådgiver

Adriana Fjellaker

Interessepolitisk rådgiver

NORGES
DØVEFORBUND

NORGES DØVEFORBUND

KONG HAAKON VIII ER NORGES DØVEFORBUNDS HØYE BESKYTTER

Norges Døveforbund

Norges Døveforbund

Norges Døveforbund